

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 554/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky spoločnosti **N & V DESIGN, spol. s r. o.**, Slepá 3, Bratislava, IČO 31 349 030, zastúpenej advokátskou kanceláriou GHS Legal, s. r. o., Lazaretská 3/A, Bratislava, IČO 47 232 544, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Horňák, PhD., LL.M., proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 15/2022 z 31. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Obdo 15/2022 z 31. mája 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť v časti výroku II a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa ešte v roku 2007 obrátila na Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) so žalobou na plnenie, ktorou si za zhotovenie diela – Nová expozícia k 60. výročiu SNP pre Múzeum Slovenského národného povstania (ďalej len „žalovaný“) proti žalovanému uplatnila sumu 193 615,52 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,04 % za každý deň omeškania a zo zmluvnej pokuty vo výške 0,05 % za každý deň omeškania z titulu vykonaných tzv. navyše prác a navyše dodaného materiálu na zhotovenie predmetného diela.

3. Dielo bolo riadne ukončené a odovzdané žalovanému na základe protokolu o odovzdaní diela 25. augusta 2004. V rámci procesu zhotovovania diela vzišla potreba uskutočnenia tzv. navyše prác, ktorých vykonanie bolo oboma zmluvnými stranami spísané a odsúhlasené v zápisnici z 20. marca 2006 (ďalej len „zápisnica“). Žalovaný však aj napriek viacerým potvrdeniam správnosti a relevantnosti údajov v tejto zápisnici odmietol uhradiť dlžnú sumu.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 63 Cb 124/2007 z 18. septembra 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) vyhovel žalobe sťažovateľky v plnom rozsahu. Keďže bol vzťah medzi sťažovateľkou a žalovaným posúdený ako obchodnoprávny, priznal okresný súd sťažovateľke dohodnuté úroky z omeškania v zmysle § 396 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), ako aj dohodnutú zmluvnú pokutu. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal žalovaný odvolanie.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 43 Cob 34/2018 z 24. januára 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozsudok okresného súdu v časti o uložení povinnosti zaplatiť sťažovateľke sumu 193 615,52 eur potvrdil, samostatným výrokom v časti o uloženie povinnosti zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,04 % za každý deň omeškania zo sumy 193 615,52 eur od 26. júla 2006 zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť 9 % úrok z omeškania ročne zo sumy 193 615,52 eur od 26. júla 2006 do zaplataenia, vo zvyšnej časti nároku na úrok z omeškania žalobu zamietol a samostatným výrokom v časti o uložení povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietol, a rozhodol o trovách konania.

6. Krajský súd konštatoval, že v prejednávanej veci bolo sporným, či práce dodané a vykonané navyše možno posudzovať ako zmenu zmluvy o dielo, aj keď neboli písomne dojednané. Odvolací súd uviedol, že dodatočné zmeny zmluvy o dielo bolo potrebné uzatvárať v zmysle zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) písomne, absencia písomnej formy spôsobila ich absolútnu neplatnosť pre obchádzanie zákona o verejnom obstarávaní, ako aj pre absenciu písomnej formy. Práce vykonané navyše preto odvolací súd posúdil ako bezdôvodné obohatenie v zmysle § 457 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Zápisnicu uzatvorenú na účely odstránenia spornosti vyhodnotil ako dohodu o urovaní uzatvorenú v zmysle § 585 Občianskeho zákonníka, ktorou si účastníci upravili medzi sebou dovedy sporné vzájomné práva a povinnosti vzniknuté na základe absolútne neplatných právnych úkonov, dovedy existujúci záväzok z bezdôvodného obohatenia bol nahradený novým. Zápisnica posúdená ako dohoda o urovaní sa spravovala ustanoveniami Občianskeho zákonníka, preto bol sťažovateľke priznaný nárok na úroky z omeškania v zmysle občianskoprávnej úpravy, nárok na zmluvnú pokutu sťažovateľke nevznikol z dôvodu, že nárok na zmluvnú pokutu nebol v dohode o urovaní dohodnutý.

7. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky uznesením č. k. 2 Obdo 23/2020 z 30. júna 2020 odmietol z dôvodu, že smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné [§ 447 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)].

8. Rozhodnutia odvolacieho súdu a dovolacieho súdu sťažovateľka napadla ústavnou sťažnosťou z dôvodu porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného

práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu, ktorým bolo ňou podané dovolanie odmietnuté, namietala, že najvyšší súd nesprávne uchopil obsah jej podaného dovolania. K tvrdenej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP sa najvyšší súd podľa jej mienky vôbec nevyjadril. Z hľadiska dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP sťažovateľka uviedla, že celkom jasne v podanom dovolaní namietala nesprávne aplikovanie občianskoprávnej úpravy úrokov z omeškania na právne vzťahy zreteľne naplňajúce charakter obchodných záväzkových vzťahov, ako aj nezákonnosť postupu krajského súdu spočívajúceho v preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie nad rámec odvolacích dôvodov, keďže žalovaný v odvolaní nenamietal výšku úrokov z omeškania ani výšku zmluvnej pokuty. Na tieto argumenty najvyšší súd podľa jej názoru v dovolaní nereagoval. Nedostatočné odôvodnenie odmietnutia dovolania zo strany najvyššieho súdu najmä vo vzťahu k právnej otázke aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o úrokoch z omeškania malo založiť porušenie označených práv sťažovateľky.

10. Nálezom ústavného súdu č. k. IV. ÚS 486/2021-63 z 25. januára 2022 bolo uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Obdo 23/2020 z 30. júna 2020 zrušené a vec bola vrátená najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení nálezu sa ústavný súd stotožnil s argumentáciou sťažovateľky, že najvyšší súd nesprávnym a formalistickým spôsobom odmietol podané dovolanie v časti nesprávneho právneho posúdenia, keďže sťažovateľka formulovala dovolaciu otázku týkajúcu sa nesprávnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka pri úrokoch z omeškania s ohľadom na povahu účastníkov právneho vzťahu: „69. Sťažovateľka relevantnú právnu otázku vymedzila v článku VIII dovolania a je zrejmé, že za nesprávne vyriešenú právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie vo veci samej, považuje otázku právneho posúdenia úrokov z omeškania vzhľadom na povahu účastníkov (subjekty obchodného práva) pri vzniku záväzkového vzťahu, z ktorého podľa sťažovateľky vyplýva, že išlo o obchodnoprávny vzťah, a preto sa aj úroky z omeškania musia spravovať obchodným právom. Sťažovateľka tiež popisuje právne posúdenie veci vykonané odvolacím súdom, ktoré považuje za nesprávne, pokiaľ odvolací súd úroky z omeškania posúdil podľa predpisov občianskeho práva, neberúc do úvahy, že sťažovateľka ako žalobkyňa je obchodnou spoločnosťou (podnikateľom podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka) a žalovaný je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka sa naň vzťahuje Obchodný zákonník)...“

11. K sťažovateľkou namietanému odvolaciemu prieskumu nad rámec odvolacích dôvodov ústavný súd uviedol, že najvyšší súd sa s týmto argumentom vysporiadal v rámci posudzovania dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, kde najvyšší súd upriamil pozornosť na postup krajského súdu spočívajúci v realizovaní výzvy v zmysle § 382 CSP, ktorou krajský súd vyzval procesné strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka (ktoré okresný súd vo svojom rozhodnutí neaplikoval), na čo sťažovateľka reagovala podaním z 31. decembra 2018. Ústavný súd konštatoval, že v tomto smere nemožno konštatovať nesprávny procesný postup krajského súdu ani jeho nedostatočné či nesprávne posúdenie najvyšším súdom, „... postup právneho posudzovania dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP a jeho popísanie v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sú dostatočné, jednotlivé námietky, ktoré sťažovateľka formulovala v podanom dovolaní, posúdil dovolací súd materiálnym spôsobom...“.

12. Po vydaní kasačného nálezu ústavného súdu vo veci opätovne rozhodol najvyšší súd napadnutým rozhodnutím, ktorým vo výroku I zrušil rozsudok krajského súdu vo výroku týkajúcom sa úrokov z omeškania a vec mu vrátil na ďalšie konanie, vo výroku II rozhodol o odmietnutí dovolania. V dôvodoch svojho rozhodnutia v podstatnom zopakoval svoju argumentáciu k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP a k dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP poukázal na závery ústavného súdu v náleze č. k. IV. ÚS 486/2021-63 z 25. januára 2022. Konkrétne skonštatoval, že krajský súd dospel k nesprávnemu právnemu názoru, ak pre určenie výšky úrokov z omeškania vo vzťahu upravenom Obchodným zákonníkom použil § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v stanovisku obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. Obpj 3/2002 z 23. septembra 2002. Tento odklon zároveň založil prípustnosť dovolania sťažovateľky podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

13. Sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu vydanému po zrušujúcom náleze ústavného súdu č. k. IV. ÚS 486/2021-63 z 25. januára 2022 argumentuje:

a) Najvyšší súd sa podľa jej názoru opätovne nevysporiadal s jej dovolaním materiálnym spôsobom, keď (i) opomenul zaujať stanovisko k otázke vymedzenej v čl. IV dovolania, ako aj (ii) náležite sa vysporiadať s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP.

b) Z hľadiska tvrdenej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľka namieta, že krajský súd postupoval nezákonným spôsobom, keď uviedol, že zopakoval dokazovanie s cieľom zmeniť právne posúdenie veci. Najvyšší súd sa nezaoberal tým, ktorý z doplnených dôkazov mal zásadný vplyv na zmenu právneho posúdenia.

c) V čl. IV podaného dovolania sťažovateľka napádala závery krajského súdu, ktorý zápisnicu posúdil ako dohodu o urovaní v zmysle § 585 Občianskeho zákonníka, a nie ako dohodu o zmene pôvodnej zmluvy o dielo, v rámci ktorej bola dojednaná zmluvná pokuta pre prípad porušenia zmluvy. Výkony zachytené v zápisnici tak podľa krajského súdu nepodliehali režimu zmluvy o dielo, a teda ani ustanoveniam obchodného práva, ale spravovali sa režimom občianskoprávnym s tým následkom, že sťažovateľke nevznikol nárok na zmluvnú pokutu, keďže táto nebola súčasťou dohody o urovaní. Podľa sťažovateľky úmyslom zmluvných strán nebolo uzatvoriť dohodu o urovaní, ale ich úmyslom bolo zistiť, ako sa veci majú. Svoj záver sťažovateľka opierala aj o závery súdnej praxe a právnej vedy. S uvedenou časťou podaného dovolania sa podľa jej mienky najvyšší súd žiadnym spôsobom nevysporiadal.

d) Sťažovateľka žiada ústavný súd aj o nariadenie pojednávania vo veci z dôvodu, že ide o skutkovo, ako aj právne zložitú vec.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorý podľa názoru sťažovateľky arbitrárnym spôsobom posúdil obsah

ňou podaného dovolania bez zreteľa na jeho obsah napriek záverom formulovaným v náleze ústavného súdu č. k. IV. ÚS 486/2021-63 z 25. januára 2022.

15. Ústavný súd pripomína, že sťažovateľka napáda kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu. V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na svoje rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 398/08, II. ÚS 439/2015, II. ÚS 6/2018, III. ÚS 449/2018, I. ÚS 443/2019, kde bolo vyslovené, že v zásade ústavný súd nepreskúmava zrušovacie rozhodnutia súdov, pretože konanie vo veci samej pokračuje naďalej, avšak z výnimočných dôvodov spočívajúcich buď v (i) závažných pochybeniach súdov blížiacich sa k zmätočnosti, alebo z dôvodov, že (ii) kasačné rozhodnutie vytvorilo vo veci pevný hmotnoprávny základ rozhodovania pre súdy nižších stupňov, môže ústavný súd podrobiť aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu vecnému ústavnoprávnemu prieskumu a pristúpiť aj k jeho zrušeniu.

16. V uvedenom smere sťažovateľka nenamieta záväzný právny názor, ktorý v napadnutom uznesení vyslovil najvyšší súd, a preto možno konštatovať, že napadnuté uznesenie síce vytvorilo hmotnoprávny základ pre otázku posúdenia úrokov z omeškania, avšak tento hmotnoprávny základ nie je dôvodom podania ústavnej sťažnosti.

17. Druhou okolnosťou, pre ktorú by bolo možné uvažovať o ústavnom prieskume napadnutého uznesenia, je závažné porušenie zákona hraničiace so zmätočnosťou tohto uznesenia.

18. Sťažovateľka vyčíta najvyššiemu súdu, že v napadnutom uznesení sa s obsahom ňou podaného dovolania nevysporiadal materiálne a niektoré jej argumenty opomenul úplne. V tomto kontexte je potrebné pripomenúť obsah ústavnej sťažnosti podanej sťažovateľkou 6. októbra 2020, ktorá viedla k vydaniu zrušujúceho nálezu č. k. IV. ÚS 486/2021-63 z 25. januára 2022. Obsah tohto podania je stručne popísaný v ods. 8 a 9 tohto uznesenia, pričom možno zhrnúť, že sťažovateľka konkrétne rozporovala (i) nevysporiadanie sa s ňou tvrdenou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, (ii) posúdenie veci odvolacím súdom nad rámec odvolacích dôvodov a (iii) neuchopenie právnej otázky týkajúcej sa nesprávnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka na úroky z omeškania namiesto ustanovení obchodného práva odvolacím súdom. Touto argumentáciou bol ústavný súd viazaný v rámci konania vedeného pod sp. zn. IV. ÚS 486/2021, ktorého výsledkom bola akceptácia argumentácie sťažovateľky v tej časti, že najvyšší súd sa nevysporiadal s právnou otázkou sťažovateľky, ktorá sa týkala už spomenutého právneho režimu úrokov z omeškania. Vo zvyšnej časti nebolo ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhovené. Konkrétne námietky týkajúce sa časti IV dovolania sa v ústavnej sťažnosti podanej sťažovateľkou 6. októbra 2020 nenachádzajú, naopak, námietky proti nevysporiadaniu sa s tvrdeným dôvodom dovolania podľa § 420 písm. f) CSP boli sťažovateľkou uplatnené už v prvej ústavnej sťažnosti.

19. K tvrdenej existencii vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP sa najvyšší súd vyjadril v ods. 52 napadnutého uznesenia, kde podrobne opísal, v čom spočívalo doplnenie dokazovania odvolacím súdom, poukázal na postup odvolacieho súdu podľa § 382 CSP, v zmysle ktorého odvolací súd vyzval strany na vyjadrenie sa k novej aplikácii § 585 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že rozsudok odvolacieho súdu je dostatočne odôvodnený, preskúmateľný a ústavne akceptovateľný, a v tejto časti podané dovolanie odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP. Najvyšší súd použil rovnakú argumentáciu, aká bola obsahom aj jeho prvého uznesenia, pričom táto časť bola ústavným súdom posudzovaná v rámci sťažovateľkou podanej prvej ústavnej sťažnosti so záverom: „Vzhľadom na uvedené ústavný súd uzatvára, že postup právneho posudzovania dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP a jeho popísanie

v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sú dostatočné, jednotlivé námietky, ktoré sťažovateľka formulovala v podanom dovolaní, posúdil dovolací súd materiálnym spôsobom, teda podľa ich skutočného obsahu, konfrontoval ich so závermi všeobecných súdov, z čoho vyvodil, že sťažovateľkou namietané nedostatky nezakladajú prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, a preto z uvedeného dôvodu nedošlo k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý proces.“ (nález ústavného súdu č. k. IV. ÚS 486/2021-63 z 25. januára 2022, ods. 67).

20. Keďže najvyšší súd zopakoval svoju argumentáciu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP použitú vo svojom v poradí prvom uznesení, pričom opätovne posudzoval tento dovolací dôvod na základe dovolania podaného proti rozsudku odvolacieho súdu, ústavný súd len odkazuje na už citovaný názor a plne sa s ním stotožňuje. Táto časť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nemôže byť označená ako hraničiaca so zmatečnosťou, preto v tejto časti nemožno akceptovať relevantnosť a opodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

21. Z hľadiska posúdenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP najvyšší súd k námietkam sťažovateľky týkajúcim sa posúdenia obsahu zápisnice ako dohody o urovaní v zmysle § 585 Občianskeho zákonníka uviedol v ods. 57 napadnutého uznesenia, že ide o nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, čo nie je prípustným dôvodom dovolania v zmysle § 431 v spojení s § 420 CSP ani v zmysle § 432 v spojení s § 421 CSP. Nemožno teda akceptovať tvrdenie sťažovateľky, že najvyšší súd sa s touto časťou jej argumentácie vôbec nezaoberal. Najvyšší súd v tejto časti konštatoval, že sťažovateľka rozporuje už zistený skutkový stav, pričom v dovolacom konaní je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Je potrebné dodať, že rovnaký názor vyjadril najvyšší súd aj v už zrušenom uznesení najvyššieho súdu o odmietnutí podaného dovolania (ods. 56 zrušeného uznesenia najvyššieho súdu, pozn.).

22. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorý konštatoval nesprávnosť posúdenia úrokov z omeškania podľa predpisov občianskeho práva vzhľadom na povahu subjektov, medzi ktorými došlo k vzniku záväzkovo-právneho vzťahu. Pri tomto posúdení najvyšší súd vychádzal z právneho posúdenia odvolacieho súdu, ktorý posúdil dodatočné dohody medzi sťažovateľkou a žalovaným ako absolútne neplatné, preto vykonanie prác v zmysle týchto dohôd predstavovalo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, pričom zápisnica, ktorá medzi stranami mala odstrániť spornosť nárokov uplatňovaných sťažovateľkou, bola vyhodnotená ako dohoda o urovaní. Závery najvyššieho súdu sú založené na právnom názore odvolacieho súdu, že základný nárok bol posúdený ako dohoda o urovaní podľa predpisov občianskeho práva, pričom príslušenstvo predstavujúce úroky z omeškania malo byť posúdené podľa predpisov obchodného práva z dôvodu povahy subjektov (obchodná spoločnosť a príspevková organizácia štátu), ktoré boli účastníkmi právneho vzťahu s ohľadom na § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka: „Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.“

23. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu teda materiálne vyplynula jeho akceptácia skutkového a právneho posúdenia veci odvolacím súdom (s výnimkou časti týkajúcej sa úrokov z omeškania), navyše najvyšší súd posúdil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako dostatočne odôvodnený a ústavne akceptovateľný, s čím sa ústavný súd stotožnil.

24. Ústavný súd pripomína, že ochrana základných práv, ktorú sám poskytuje, nemá byť samoúčelná, ale má ísť najmä o efektívnu ochranu v materiálnom zmysle, poskytnutá ochrana má byť spôsobilou prejavíť sa aj reálne v právnej pozícii sťažovateľky, čo v tomto prípade, zohľadňujúc ústavnoprávne udržateľné a vyčerpávajúce odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorá nebola zrušená najvyšším súdom, nemožno očakávať.

25. V zásade platí, že po zrušení uznesenia najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania mal najvyšší súd nanovo posúdiť obsah ňou podaného dovolania, avšak v kontexte zrušujúceho nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 486/2021. Dôvod, prečo najvyšší súd v napadnutom uznesení len zopakoval svoju argumentáciu k časti IV dovolania, tkvie podľa ústavného súdu najmä v tom, že v poradí v prvej ústavnej sťažnosti, ktorá viedla k vydaniu zrušujúceho nálezu sp. zn. IV. ÚS 486/2021, sťažovateľka konkrétne nenamietala nevysporiadanie sa s touto časťou jej dovolania. Zrušujúci nálezh ústavného súdu vychádzal z obsahu jej prvej ústavnej sťažnosti. Následne aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je výsledkom procesnej aktivity sťažovateľky spočívajúcej v podaní prvej ústavnej sťažnosti, dôsledne reaguje na závery formulované ústavným súdom v náleze sp. zn. IV. ÚS 486/2021, a preto ho nemožno v okolnostiach prejednávanej veci, ktoré sú značne špecifické, označiť za taký exces, ktorý by zakladal jeho zmätočnosť.

26. Zohľadňujúc uvedené a zdôrazňujúc princíp materiálnej ochrany základných práv, kasačnú povahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj prinajmenšom otázne sťažovateľkine konanie pri formulovaní argumentácie v rámci prvej a druhej ústavnej sťažnosti, ústavný súd uzatvára, že dôvody uvádzané sťažovateľkou nedosahujú ústavnoprávnu intenzitu, a teda nie sú spôsobilé zasiahnuť do označených práv sťažovateľky. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

27. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu